

FOAIA POPORULUI

EA MAI VECHIE FOAIE POPORALĂ, INFIINȚATĂ ÎN ANUL 1892

„Țineți cu poporul
ca să nu răătăciți!...“

Apare în fiecare Duminică
sub direcția unui comitet
înregistrat în Reg. Publ. la Tribunalul Sibiu sub Nr. 67-1943.

Organ al Asociației „Astra“

Redactor responsabil: Nic. Nicoară-Dobârceanu

Redacția și Administrația:
SIBIU, Str. Șaguna 6. Telefon 83/A

Taxe poștale plătită în numerar, conform aprobării Nr. 96.646/1943

Pe inima drumului

Când românul nostru se reîntoarce în câmp spre casă, cu carul încărcat, cu grâu, sau cu alte roade ale pământului, știe una și bună; **s'o ține pe inima drumului!** El știe că, mergând așa, va ajunge cu bine la casă. El știe că inima drumului e cea bătătorită și supusă tuturor încercărilor și că mergând așa nu va da greș. Mai sunt, însă, și dintre aceia — desigur puțini la număr — cărora le este tot una, că o țin pe inima drumului sau pe marginile acestuia. Urmărilor le cunoaștem: fie că acașă ca oiștea în gard sau mai știu eu în ce, fie că dintr'o greșită „ceire“ a boilor, carul cu încărcătură apucă „de adura“ pe prăpastie la vale, silindu-l pe cel în cauză să facă, cum s'ar zice, „un lucru împrejur“...

Numai după ce li s'au întâmplat astfel de pățanii, usturătoare și păgubitoare, oamenii mei s'au învățat minte și o țin hotărâți pe inima drumului.

Un popor de agricultori fiind, e ușor de explicat, printruțel țărănul nostru chiar și în viața sa națională, în lupta dusă prin cursul atâtor veacuri, a știut una și bună: **Pe inima drumului!**

Poporul nostru știa, că ținându-l pe inima drumului, chiar și atunci când neamul e cuprins în vârtejul tuturor vânturilor turbate, e cu neputință să n'o poată scoate la capăt, cu bine și cu mai multă ușurință.

Judecând astfel, neamul nostru a dat dovadă, că pe lângă alte valori, mai are și pe aceea, care se numește **caracter.**

Durere, însă, că nu toți au urmat sau mai bine zis, condus poporul pe inima drumului, din care pricină ni se trag și ni se vor mai trage multe belele. Va trebui să recunoaștem că vina pentru anumite răătăciri în judecarea politicii mari nu este a se pune în căruța poporului, ci în primul rând a celor chemați să poarte carul țării, carul obștei, pe inima drumului.

E de recomandat, ca fiecare ins ce își pretinde pentru el onoarea de a se număra printre cărmuitorii și sfătuitoarii de obște, să-și facă un examen de conștiință, să-și recunoască abaterile dela inima drumului — fie prin grai viu, fie prin scris — și să se lege, că pe viitor va avea grije a nu mai da cu oiștea în gard, a nu mai duce carul țării, — carul încărcat cu aspirațiile obștești — pe marginea prăpastiei.

După atâtea dureroase experiențe

M. S. Regele a cerut demisia Guvernului Groza

Ziarul „Izvestia“, care apare la Moscova, ocupându-se într'un articol apărut în ziua de 8 Septembrie a. c. de situația Guvernului Groza, a arătat că acum vreo două săptămâni la Washington și Londra s'a anunțat că Regele României s'a adresat guvernelor Statelor Unite, Marelui Britanii și Uniunii Sovietice, cu rugămintea de a fi ajutat la alcătuirea unui nou guvern român, care să fie recunoscut de cele trei mari puteri aliate și care să dea puțința României a încheia pace cu aliații și de a intra în organizația Națiunilor Unite.

După ziarul „Izvestia“, Suveranul României a cerut sprijinul Statelor Unite și al Marelui Britanii, în urma sflatului ce l-ar fi primit dela reprezentanții anglo-americani în Comisia

de Control din București. Acești reprezentanți (englezi și americani) — scrie ziarul „Izvestia“ — au cerut Regelui înlăturarea Guvernului Groza, declarând că guvernele lor nu vor încheia pace cu un astfel de guvern, care nu ar reprezenta adevărata față democratică a țării.

Ziarul susamintit mai susține că reprezentanții anglo-americani din România, nu au încunostiințat despre aceste demersuri și pe reprezentanții sovietici, din care pricină Guvernul Groza a refuzat să demisioneze.

După cât s'a anunțat, întâlnirea ministrilor de externe ai marilor cinci puteri la Londra va avea să discute printre altele probleme și situația guvernului român în care scop dnii Molotov și Vâsinsky, au fost chemați să dea lămuririle de lipsă.

Noaptea de 23 August 1944 — o noapte de groază și învâlmășală pentru Nemții din București

— Din mărturisirea unui ofițer german —

Despre noaptea de 23 August 1944, când M. S. Regele a dat de știre prin radio poporului, că se rupe din alianța cu Germania, și trece hotărît de partea aliaților, încep a se afla vești care de care n'ai interesante. Cum pregătirea acestei schimbări s'a făcut în cea mai mare taină, nefiind informate despre ea decât puține persoane, comunicarea Regelui a zăpăcit cercurile germane așezate în țară, încât și-au pierdut capul.

Un locotenent german, ascuns vreme de un an în București, dar prins acum, povestește cum i-a cuprins frica pe toți, dela comandant până la soldat, cum s'a dat alarma printre soldați și cum s'au baricadat și luptat cu românii în clădirea Școlii Militare de Război. Ofițerul mai arată cum au fugit din București, încărcăți pe o sută de mașini.

„Reniții erau lăsați în voia sorții, de multeori striviți de mașinile noastre proprii — deoarece nu puteam să ne opriim în goana noastră nebună“, spune locotenentul Negele între altele.

făcute în viața politică, după ce am scos la licitație buna credință a poporului — pentruca să recoltăm cele cunoscute — e vremea să ascultăm îndemnul ce vin din străfundul conștiinței românești: **Pe inima drumului!**

Niculae Obeadă

Și asta numai la o mică unitate, compusă din o sută de ofițeri, o mie soldați și cincizeci de fete, unitate încredințată cu aprovizionarea altei unități mai mari.

Și-or fi uitat „bruderii“ traiul bun de mai înainte?

România ca a patra putere

Istoria, care cu cât se învechesc lucrurile și întâmplările cu atât le scoate mai luminoase adevărurile, va arăta cu ce a ajutat România la grăbirea sfârșitului marelui război și la câștigarea victoriei. Din notele, însemnările și din declarațiile oamenilor cu răspundere, se va împleti odată firul istoriei nepărtinitoare. Atunci numai se va putea ști cine a urzit aceea întorsătură dela 23 August 1944, cine sunt cei cari au muncit pentru victoria de cari ne bucurăm acum.

Din declarațiile făcute de un general german se poate constata, cât a tras în cumpăna victoriei trecerea României în tabăra aliaților.

El spune, că prin desfacerea noastră din alianța cu Germanii și prin alăturarea la aliați, am deschis porțile Carpaților, pe cari Germanii erau hotărâți să-i apere până la punerea în linie de bătaie a armelor noi secrete.

Iată pentru ce am fost înșiruiți în al patrulea loc după meritele ce le avem în câștigarea și scurtarea războiului.

Dreptul la cultură

Dreptul la hrană sufletească pentru fiecare om n'a fost recunoscut odată cu recunoașterea dreptului la hrana cea trupească.

Este un drept câștigat abea de vreo două veacuri, și făcut cu puțință abea în timpurile mai noi, abea în zilele ce le trăim.

Sute și mii de ani, la toate popoarele lumii, era numai o clasă restrânsă, de obicei clasa bogată, sau tagma preoțească, învrednicită să se poată apropia de izvoarele culturii, de școală, de cunoștința scrisului și cititului. Multimile cele mari ale popoarelor erau ținute departe de învățatură. Ele erau sortite să producă numai bunuri materiale, să se mulțumească numai cu ele, și chiar numai cu o fărâmițură a acestora.

Marile mișcări muncitorești și populare din ultimele două sute de ani au fost pornite nu numai pentru un mai bun trai material, ci și din dorința de a se ridica la un grad mai înalt de cultură, la care vedeau pe alții ajunși. Un mai bun trai material, o muncă mai drept răsplătită era și este necesară chiar pentru înaintarea în cultură. Căci pentru a putea umbla la școli de toate categoriile, pentru a ajunge la cărți, la biblioteci, pentru a putea merge la teatru sau concerte, pentru a putea citi mai mult, era nevoie de bani și de timp liber. Salarul și orele de lucru au fost mereu lozincile pentru cari au luptat muncitorii, tocmai pentru a le rămânea timp și mijloace să se îngrijească și de hrana lor spirituală, de cultură.

În zilele noastre se face un mare pas înainte în acest scop, creându-se în toate țările puțințe ca și masele mari ale poporului să se poată folosi de un drept natural: de dreptul la cultură.

Ion Agârbiceanu

Evreii cer dreptul de a se așeza în Palestina

Intr'o cuvântare ținută de... la Londra, doctorul Hertz, marele rabin al orașului, a declarat, că este convins, că făuritorii victoriei și ai păcii vor da puțința evreilor din întreaga lume să se așeze pentru totdeauna în Palestina, unde vor putea să-și organizeze o viață proprie.

La sfârșit, marele rabin din Londra a mai declarat, că evreii nu trebuie să piardă nădejdea de a-și putea reconstrui o țară proprie pe „Pământul Făgăduinței“, pe „Pământul lui Israel“

DUMINECA ÎN SAT LA NOI

Pe urmele Domnului

Sfântul Maslu

„De pătimizește cineva rău între noi, să se roage; de este cineva cu inima bună, să cânte. De este cineva bolnav între voi, să cheme pe preoții bisericii și aceștia să se roage pentru dânsul, ungându-l cu unt de lemn, în numele Domnului. Și rugăciunea credinței va mântui pe cel bolnav, și îl va întări pe el Domnul; și de va fi tăcut păcate, se vor ierta lui, ș. a. m. d.

După cum ați băgat de seamă partea aceasta din epistola s. Iacob se citește în Apostolul dela slujirea Sfântului Maslu. Pentru că din el se vede că sf. Maslu e taină înțeleasă de Mântuitorul, și că se slujește și azi ca pe vremea Apostolilor, ca toate cele șapte st. Taine, care au rămas în forma cum le-a hotărât Domnul Hristos.

Este tolositor, mai spune Apostolul, ca „să ne mărturisim unul altuia păcatele“, nu pentru că ni s'ar ierta prin această mărturisire, afară dacă nu cumva e preot cel cărui ne mărturisim, ci să ne mărturisim unul altuia păcatele, pentru ca să deprindem virtutea umilinței, și să nu ne ținem unul mai bun decât celolalt.

Păcatele se mai iartă, cum ne învăță s. Iacob, și prin sf. Maslu, dar numai atunci când omul e așa de greu bolnav încât nu mai poate vorbi să facă o mărturisire. În cazuri de boală mai ușoară, când bolnavul se poate spovedi, el totdeauna va trebui să se spovedească înainte de s. Maslu, și dacă se poate (dacă poate înghiți, dacă nu varsă) să se și cuminece.

Părintere Ion

După ce ai citit foaia, nu o arunca ci imbie-o și vecinului sau vreunui cunoscut, pentru a o citi; s'ar putea întâmpla să între și el în rândurile abonaților noștri.

Medicină și credință

Doctorii de azi nu se feresc mai ales de vindecarea unor anumite boli de nervi, să se folosească nu numai de leacuri ca și de puterile sufletești ale bolnavului. S'a constatat de ei că cine crede tare că se va vindeca, se vindecă mai ușor și mai repede decât cel care nu mai are nădejde. Tăria sufletului luptă împotriva slăbiciunii trupului. Cel ce are credință în vindecare e bine dispus, vesel, circulația sângelui se face regulat. Țesăturile mușchilor funcționează cu putere. În trupul omului descurajat sângele nu mai circulă cum ar trebui, puterile mușchilor lăncezes, rezistența organismului la boală e mai mică, și boala se înrăutățește. Plecând dela aceste experiențe, doctorii se străduiesc să-și țină bolnavii în voce bună, și se folosesc de diferite mijloace pentru a trezi credința și nădejdea în vindecare și în aceia cari și-au pierdut-o. De aceea bolnavul să nu-și piardă niciodată nădejdea în însănătoșire. Aici ajută pe bolnav mai cu seamă credința tare cu ajutorul lui Dumnezeu. Știm că și Mântuitorul cerea credință în puterea Lui vindecătoare, înainte de a vindeca pe cineva.

Doină din Ardeal

Când era să am mândruță,
Mă făcui o cătănuță,
Când era s'o duc mai bine
Veni ordin după mine
Să plec mândro d'ingă tine.
Cu dor mare și suspine,
Lăsați plugul în ocol
Și plecai cu mare dor.
Și lăsați boii 'n poiată
Pe maica plângând la poartă.
Lăsați doina 'n șezătoare
Pe mândruța ca o floare,
Maica-i slabă și-o muri,
Acasă la ce oiu veni?
Mândruța s'o măritu
Acasă ce-oiu mai căta?

compuse de CRASNIC ȘTEFAN,
ctg. 1941, com. Ponor-Alba

Trăgând cu urechea

Bomba atomică

Pintilie: Foae verde, lume veche

Pălăria pe-o ureche
Și dă-i drumul Pintilie
La cântec de veselie.

Visalon: Nu-ți fie cu bubă rea,
Cum i-a fost la oșia mea
Dar așa pe cum doinești
Mă'nspăimânți și mă crucești...

Pintilie: Lasă gluma, Visaloane,
Nu mă lua în baloane
Că te-a'ing cu măciulia
De îți zboară scăfărlia!..

Visalon: Vai de mine, precum văd
Azi ești foc și ești prăpăd
Și de nu e cu bănat
Spune-mi și mi' ce-ai aflat?

Pintilie: Ce să allu? Veste bună:
O ghiulea, cât o alună,
— Născocire-americană —
Te preface 'n sos și zamă..

Visalon: Ia mai las-o 'n turba glumă
Că tu faci beton din spumă.
Cum se poate, măi frăție,
Chiar așa minunăție?

Pintilie: Cum se poate, dracu știe
Dar uite și 'n foaie scie,
Că 'n lume-i mare belea
Cu turbata de ghiulea.

Visalon: Hai să zic c'asa o fi,
Dar te rog a-mi desluși:
Cum se face că tu cânti
Și nu plângi, nu te'nspăimânți?

Pintilie: La ce m'aș inspăimânta
Când scie în foaia mea
Că bomb-atomică
Ce astăzi se fabrică,
Nu e bombă de război
Nu va da cu ciocu 'n noi
Atâta vreme, frăție
Cât pace 'n lume-o să fie.
Bomba asta — o alună —
O strunește-o mână bună —
Și n'o dă din mâini, șuhan,
Bravo măi american!

Ghifor Podoabă,
plugar din Hopârtele

citit și răspândit

„Foaia Poporului“

Bune de știut

Apa cară bogățiile ogoarelor.
Fără apă nu avem recolte. Apa ne-o dă ploaia, dar și omul o poate aduce sau păstra în pământ. O aduce prin irigații, o păstrează în pământ prin arături adânci, făcute de cu toamnă. În America s'a socotit că, în timp de un an, apa sărăcește pământul cu 63 milioane tone îngrășăminte (azot, fosfor, calciu, etc.) topite de apă care se pierde fără folos, adică cea care nu e păstrată în ogor prin arături de toamnă. Prețul acestor îngrășăminte pierdute, aduce în America, o pierdere anuală de două milioane de dolari. Iată de ce gospodarul cuminte va folosi toate mijloacele cu puțință și recomandate de știință prin oamenii ei învățați, ca să oprească pe cât se poate mai multă apă în ogorul său.

Câtă muncă trebuie la arat, ne-o arată o socoteală făcută anume: Ca să ari un hectar, la o adâncime de 20 centimetri, adică atât cât se ară cu plug bun, trebuie ca omul și vitele să facă o muncă mare, ce se poate asemui cu osteneala ce trebuie la ridicarea a cinci mii tone (5 milioane kg. sau trei sute vagoane, sau câteva trenuri întregi) la o înălțime de 20 centimetri și apoi să le dai iar la o parte.

Snoave

Umbrela domnului. Un domn străin, având să schimbe niște bani la bancă își lăsă umbrela în „tinda“ băncii. Cum auzise, însă, că prin părțile astea se cam șterpelesc lucrurile de o vreme încoace, prinse de umbrelă, cu un ac, un bilet pe care scria:

— „Această umbrelă e a unui om a cărui pumn cântărește 10 chile. Mă întorc îndată!“

Un hoț care încă se abătu pe acolo, văzând umbrela fără stăpân, o luă cu bilet cu tot, lăsând în loc un alt bilet pe care scrie:

— „Eu am o pereche de picioare care fac doua poște pe ceas. Inapoi nu mă mai interc!“

acesta serios, ca un moșneag, — „să ne bateți că voi ați fost români. Da hai să ne schimbăm acum, să vă dăm noi o bătaie românească“.

Țara mea, nu te teme, ostașii tăi de mâne, se incurajază din pildele fiilor tăi de azi!

Foița glumeață

La judecată

— Cum ți-a venit să spargi felinarul cu peatra?

— Eram beat, domnule judecător.

— Poți dovedi?

— Firește. Am aruncat zece pietre până l'am putut nimeri.

Răspuns greu

— Ce-ai face, dacă ai avea leafa unui ministru?

— Nici nu știu și nici nu mă interesează. Dar sunt curios ce ar face ministrul, dacă ar avea leafa mea?

FOISOARA

Cântec

Avea moșul patru boi,
Două vaci, treizeci de oi,
Șase lanțuri în „Zăvoi“,
Ca să-l scoată din nevoi.

Tata. — împărțind c'un frate —
A rămas cu jumătate:
O biată vacă cu lapte,
Doi plăvani, vre-o zece oi,
Trei jugăre „In Zăvoi“
Și o casă de nevoi.

Timpul însă s'a învechit;
Mama, tala au murit,
Noi, — cinci frați, — i-am moștenit.
Azi, averea ce o am,
E un cal, cinci oi și-un ham,
Un rozor, pe care n'am
Loc să-nvârt în brazdă parul,

Vai de noi, mânce-ne amarul,
Că nevoie-s cu carul.

Testament las celor trei,
Dragi, micuți, copiii mei:
— Gheorghe! Tu să iei moșa
Dane, să 'nvești meseria,
Iar Ion, negustoria.

P. Păișel

Chipuri de copii

— „Din popor“ —

Pe coama și coasta dealului ruginită de răceala zilelor de toamnă, vite răsfirate pasc liniștite, în sgomotul neorânduit al tălăngilor.

Lângă „mormântul eroilor“ uitați, copii stau înveliți în boboauele de lână și povestesc de luptele de-acum câteva luni. Fiecare știe să spună ceva frumos, înălțător din încăerarea a cărei urmă se cunoaște încă și acum.

Dinspre „strămtură“ se desprinde un vânt rece, șuerător, care pătrunde

până la oase. Vitele se trag una după alta, în adâncimile păraielor, căutând adăpost. Copii se strâng spate la spate, șgulțiți în boboauele mari.

Unul face propunerea: „Hai mă, să ne jucăm de-a lupta, că inghețăm de frig!“ Toți primesc cu bucurie, aruncând boboauele la o parte.

— „No, care-s unguri și cari-s români?“ întrebă Ghiță al Trocarului...

Niciunul nu vrea să fie ungur, toți s'ar înrola în armata română. În urmă abia să invoiesc, jumătate din ei, să primească a forma „compania de honvezi“. La un semn dat se începe lupta. Românii păreau cu două puteri. Când se dădu porunca: „pe ei, mă!“ se aruncară ca leii în vârtoarea luptei. Compania de honvezi a fost trântită la pământ în câteva minute.

— „No, da v'am dat, mă! zise Ghiță al Trocarului, către Niculiță Plopu, care făcea parte dintre honvezi.

— „V'o fost lesne“, — răspunde

≡ Dela o săptămână la alta ≡

Sub steagul Astei

Cum vom putea fi ajutați în munca pentru luminarea satului

O foaie pentru popor se scoate azi cu mari greutate materiale. Cei cari o citesc nu pot să-și dea seama. Noi cei cari o scriem, și cei cari îi asigurăm existența putem spune că este o adevărată jertfă, pusă, numai și numai, în slujba neamului și a poporului românesc.

De aceea socotim că e momentul a mișca din nepăsare și din indiferență pe toți aceia cari până acum și-au îngăduit să ne privească cu mâinile încrucișate, ba unii să se bucure a ne citi pe bogdaprostea.

Am spus-o și o repetăm: trăim din săul nostru, din jertfele bănești ale Asociațiunii „Astra”, care — respectându-și testamentul întemeietorilor ei — și-au luat obligația de a da satelor noastre o foaie populară, a cărei lipsă s'a făcut simțită, lucru pe care l-au mărturisit mulți dintre cei cari ne-au citit slova.

Doritori de a umplea un gol în câmpul presei populare din Transilvania, am pornit la drum. N'am fost ispitiți de pofta de a face o afacere comercială — decât numai în măsura în care să ne putem asigura apariția regulată și în condițiunile așteptate de bunii noștri cititori și abonați.

Ca un prim pas, pentru a face foaia răspândită, într'unul din numerile trecute ale foii, am introdus câte un mandat postal, cu îndrumarea către abonații noștri să câștige, fiecare câte unul, doi sau trei abonați — ajutându-ne în felul acesta să facem cât mai cunoscute idealurile și țelurile luptei căreia îi slujim.

Am fi tare bucuroși dacă în rândurile noilor noștri abonați vor intra cât mai mulți intelectuali și țărani din Transilvania de Nord, cari timp de cinci ani nu s'au putut împărtăși cu slova scrisă pentru inima și sufletul românesc.

În această lucrare a noastră contăm, fără îndoială, pe concursul preoțimei și al învățătorimeii, noastre și nu mai puțin al primăriilor comunale și al tuturor bunilor români, râvnitori de a ajuta la luminarea și ridicarea satului românesc.

Abonamentele de sprijin ne vor fi, deasemenea, binevenite, și le vom trece în pomelnicul recunoștinței noastre.

Cu salutări frățești,

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

Dela război la pace Situația industriei de război engleză și americană

Oricât s'ar părea de ușoară trecerea dela starea de război la cea de pace, ea totuși își are greutatea ei, cari dau de gândit multor conducători de popoare. Mai cu seamă, acestei treceri, dela război la pace i-se pun piedeci mari în țările industriale ca America și Anglia.

Înainte de război, unele industrii ca industriile de avioane și vapoare au adus venituri mari țărilor lor, pentru că au avut clienți, cari se pregăteau de război. Acești clienți au încetat, însă a mai cumpăra, odată ce pacea domnește iar în lume. Și încă ceva. Industria de avioane în Anglia și cea a construcțiilor de vapoare din America, în timp război și-au dezvoltat activitatea și mărit producția nu numai pentru cererea de cumpărare era mare, ci și pentru că lipsa ei era mare.

Să luăm un exemplu: O veche industrie engleză era construcția de vapoare. Anglia fabrica această marfă nu numai pentru trebuințele ei, ca mare putere pe apă, ci și pentru cei cari nu aveau această industrie. Dar războiul a silit America să construiască și ea vapoare, nu numai să cumpere dela alții. Acum această industrie în Anglia și America construiește împreună de zece ori mai multe vapoare decât e lipsa întregii

lumi. Ce să se facă cu această marfă ce nu se mai caută? Dar mai cu seamă, ce să se facă cu milioanele de oameni, cari s'au specializat în această meserie? Tot așa și cu industria avioanelor.

Trecerea acestor brațe de muncă în alte industrii, îndrumarea lor spre alte izvoare de câștig va merge încet și greu. De aceea și trecerea la viața de pace se va produce încet.

Ca orice bun în lume și pacea se câștigă cu răbdare și suferință.

Astra la Dobra-Munedoara

În Despărțământul Dobra activitatea pe anul trecut s'a mărginit la înscrierea de noi membri și la reorganizarea Cercurilor Culturale. Toți abonații „Foi Poporului” au intrat în rândurile membrilor activi ai Asociațiunii.

În scurt timp se va ține adunarea generală a Despărțământului, cu care prilej se va păși la întregirea cadrelor chemate să înțească propaganda pentru luminarea satelor și pentru promovarea vieții economice, culturale și naționale, în spiritul vremilor pe cari le străbatem.

I. M.

Din Rusia Sovietică

— Progrese agricole —

Rusia Sovietică este o țară care cunoaște cele mai variate climaturi; dela climatul de pustie al Turchestanului până la acel înghețat al coastelor din Miază-noapte ale Rusiei Europene și ale Siberiei. Din această cauză, producția agricolă este foarte diferită dintr'un ținut în altul. Aceleași culturi, sămânate în diferite locuri, dau o producție deosebită. Astfel grâul de toamnă care dă cea mai bună producție în ținuturile cu clima temperată, nu poate să dea decât prea puțin sau de loc într'o climă fără iarnă.

Pentru a se putea potrive sămânța, învățații U. R. S. S. au făcut diferite încercări și au ajuns, în multe privințe, la rezultate bune. Astfel s'a observat că grâul de toamnă, sămănat primăvara, nu dă roade. Încercările făcute însă au arătat că dacă grâul de toamnă, înainte de a fi sămănat, se ține câțva timp la o temperatură scăzută (0—2°) și apoi se sămănește în primăvară, dă o recoltă tot atât de bună ca și când ar fi fi fost sămănat toamna.

Lucrarea aceasta de a ține grâul la ger înainte de sămănat, se numește „iarovizare”, dela cuvântul rusesc „iarovie” care înseamnă grâu mărunț, grâu de primăvară.

„Iarovizarea” are o mare importanță chiar la noi pentru că îngăduie să se întindă cultura unor cereale în locuri unde timpul necesar ajungerii ei la coacere este mai scurt — de pildă — în regiunile noastre muntoase. Dela ea se așteaptă rezultate foarte importante.

Hitler trăește

În fața unei adunări, de ziariști, germani și străini, Karl Main, primarul Berlinului a declarat, între altele, că are credință, că Hitler e în viață dar nu se știe unde e ascuns. Tot astfel crede și Biroul de Informațiuni englez.

Se știe, că între ruinele cancelariului Reichului, s'au găsit cinci cadavre, nici unul însă nu era a lui Hitler. Pentru descoperirea adevărului, dacă celce a cauzat moartea a lor atâtea milioane de oameni, e în viață sau nu, se muncește din greu.

În ușurarea cercetărilor, între alte mijloace, se folosește și o biografie o descriere a vieții lui Hitler, scrisă de locuitorul lui, Hess, cel care a fugit cu avionul în Anglia.

Informațiuni economice

Nouii opreliști pentru măcinăș. Guvernul a luat noui măsuri de a împiedeca măcinarea diferitelor cereale fără autorizații speciale dela autoritățile în drept (Oficiile economice județene). Instrucțiunile în legătură cu opreliștea de mai sus au fost date și primăriilor comunale respective.

Pe seama agricultorilor sunt blocate, începând cu data de 15 Septembrie a. c., toate fabricatele metalurgice ca: fier, găleți, sape, furci, lopeți, lanțuri, pluguri, ș. a. Fabricile cari produc astfel de articole au fost îndrumate să anunțe Institutul Național al Cooperăției, despre toate cantitățile ce le au, pentru a se putea ști în ce măsură vor putea fi acoperite nevoile populației dela sate.

Orice cantitate de cereale ce urmează a fi transportată, fie pe calea ferată, fie cu căruța sau cu camionul, va trebui să fie însoțită, pe viitor, de autorizații speciale.

Transformarea fabricilor de armament din România, pentru a servi nevoilor de pace și mai ales agriculturii, a început. Se anunță că fabrica I. A. R. din Brașov, a primit o comandă de 5000 pluguri și 2000 de semănătoare.

Legăturile telefonice și telegrafice între România și Bulgaria au fost repuse în circulație zilele trecute. Telegramele pentru Bulgaria vor fi taxate cu 27 de lei cuvântul. Pentru comunicările telefonice sau telegrafice se vor întrebuiți limbile: română, engleză, rusă și franceză.

● **DACA CITEȘTI GAZETA, nu o arunca, ci împrumut-o și vecinului, pentru a o cunoaște și el**

Secretul leacului contra reumatismului a fost dus în mormânt

Deunăzi s'a stins din viață, la București, doctorul Grigoriu-Argeș, vestit medic, care a tămăduit mulți suferinzi de reumatism. Despre medicul defunct se crede că deținea un secret al unui medicament, cu care făcea adevărate minuni. Se amintesc cazuri când suferinzi ce mergeau la el în cărji, se reîntorceau teferi și cu chef de viață.

Murind, pe neașteptate, doctorul Grigoriu-Argeș, a dus cu el în mormânt și secretul medicamentului tămăduitor.

Urmările războiului în lume

Dintr'o carte foarte interesantă, scrisă de un învățat elvețian despre războiul abia sfârșit și despre relele aduse în lume, scoatem următoarele date: În acest război au fost mobilizați și concentrați peste o sută milioane de oameni. Deci cam de șase ori mai mulți decât locuitorii țării noastre. Au murit 12—15 milioane soldați și tot cam atâția civili: femei, bătrâni, copii. Toți din cauza războiului. Au fost răniți 10 milioane de oameni, dintre cari vor mai muri 5 milioane. Pe durata războiului, au murit la zi 19 mii oameni. Cam din câți locuitori se compun orașele noastre mijlocii din România. Pagubele materiale, socolite în bani românești sunt atât de mari, că abia se pot ceti cifrele lor. Și asta din cauza câtorva oameni, cari nu și-au mai încăput în piele.

INFORMAȚIUNI ULTIMELE ȘTIRI

ABONAMENTE:

Pe un an — — — — — Lei 1000.—
 Pe o jumătate de an — — — — — „ 500.—
 Pentru negustori și com. „ 2000.—
 Instituții și autorități Lei 4.500 —
 Abonament de sprijin „ 10.000.—
 PREȚULUI NUI NUMĂR „ 30.—

Limba rusă în școlile românești. Ministerul Educației Naționale (școlilor) a trimis tuturor școlilor secundare din țară îndrumări, în care se spune, că în anul școlar viitor, pe lângă limba franceză și engleză, se va învăța și limba rusă.

Trei tovarăși în ale speculei: Jean Schapira, Irichim Kauffman și Haim Goldmann au dosit 7000 metri stofă cu gândul de ai specula prețul. Ei au fost însă descoperiți de organele siguranței și trimiși în judecată. Acolo vor avea vreme să-și facă socoteala câștigului, pe care-l plănuiau mare.

Cine va lua premiul pentru pace? După cum se știe în Stockholm, capitala Suediei, s'a creat o fundațiune cu scopul de a premia cu bani pe oamenii aleși din lumea întreagă, cari lucră și se disting pe terenul păcii, al medicinei, literaturii și chimiei. Din această fundațiune, se vor da anul acesta două mari premii celor doi bărbați, cari au lucrat mai mult pentru pacea lumii. Se vorbește, că printre cei vrednici de primire ar fi: Stalin, Churchill, Cordell Hull și contele Bernadotte. Acesta din urmă fiind primul care a început convorbirile de pace cu Germania. În zilele viitoare se va ști, cari sunt cei doi premiați pentru pace.

Nimic fără ordin. Otto Dietrich, șeful presei germane de sub conducerea lui Hitler, fiind considerat criminal de războiu, a stat ascuns undeva până în zilele trecute, când a ieșit de bună voie din ascunzătoare și s'a prezentat pentru a se preda; — Sunt Otto Dietrich. Am venit să mă predau, a spus el sentinței engleze. Soldatul care nu avea ordin pentru aceasta, i-a răspuns: „N'am auzit niciodată de dumneata. Pleacă de aici!” Numai după ce Dietrich a venit a doua oară să se predea și când sentinela a avut ordin să-l aresteze, i s'a putut împlini dorința germanului.

Ce-a mai rămas din Hiroșima? Din zecile de mii de case ale orașului Hiroșima, din Japonia, oraș lovit de prima bombă atomică, n'au mai rămas în picioare decât 12 clădiri. Ceice au văzut orașul după distrugere spun, că în tot cursul războiului nu s'a putut vedea o mai mare pustiere. 53 mii de vieți și-au găsit sfârșitul în urma acestui mare prăpăd. Și când ști că această nenorocire a fost cauzată numai de o singură bombă.

Convocare. În înțelesul art. 22 din Statute se convoacă membrii Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român — Astra la adunarea generală, ce se va ține în ziua de Duminecă 30 Septembrie 1945, în Sibiu cu următorul program: ora 10: Participare la serviciul divin în

bisericile românești. Ora 11: Ședința I-a (în sala cea mare a Prefecturii Județului) cu următoarea ordine de zi: 1. Prezentarea raportului general al Comitetului Central. 2. Alegerea comisiunilor pentru: a) examinarea raportului general; b) înscrierea membrilor noi; c) examinarea propunerilor intrate în termen reglementar. Ora 12: Ședința II-a 1. Rapoartele comisiunilor, al Comitetului de cenzori despre verificarea socotelilor „Asociațiunii” pe anul 1944, precum și asupra proiectului de buget pe anul 1946 al „Asociațiunii”. 2. Dispozițiuni pentru verificarea procesului verbal al adunării generale.

De ce nu este tutun? Din gara Tg. Jiu s'a expedit la Târgoviște un vagon închis, însoțit de un fraht, pe care scria că vagonul conține „efecte de strămutare” adică mobilă și alte lucruri casnice. Părându-li-se unor ceferiști, suspectă afacerea, au cercetat conținutul vagonului și au descoperit, că mobila s'a schimbat în 8200 kg. produse de-ale C. A. M. adică tutun, țigări. Autoritățile cercetează afacerea. Și oamenii fumători umblă în ruptul capului din trafic în trafic după câte două trei pipe de tutun...

Speculanții nu pier. La fabrica de pâine Otto Gagel din Capitală s'a aflat, că s'au împărțit nu mai mult, nici mai puțin decât 551.216 rații de pâine fără cartică. Pâinea a fost vândută celor cari aveau bani, cu preț de speculă. În schimb cei săraci se vor fi hrănit cu răbdări fripte la grătarul speranțelor în mai bine.

Salar nu glumă. Din hârtiile rămase după Hitler, pe care experții englezi le cercetează cu de-amănuntul, s'a putut afla, că salariul lui Hitler în anul 1942, a fost de 26 milioane mărci germane. Desigur acest salariu în ani următori s'a urcat la și mai mult. Cu un astfel de salariu, credem, că s'a trăit destul de bine. Numai cât poporul german nici când n'a putut afla cât îl costă conducătorul său.

Poșta Administrației

Petru Hira inv.: Sunteli achitat până la 1 Mai 1946.

Abonat 1407: Ne datorați, până la 31 XII 1945, lei 1100. Mai scrieți-ne.

Constantin Toc — Sasca Română: Încă n'am primit banii de care ne scrieți.

În atenția abonaților restanțieri
 Incepând cu numărul viitor vom publica numele abonaților restanțieri la foaie, arătând în acelaș timp și sumele care ni le datorează fiecare. Rugăm pe abonații noștri să se grăbească cu achitarea restanței, pentru a nu fi siliți să recurgem la alte mijloace nedorite.

Răvașul politicii interne și externe a săptămânii

— Conferința miniștrilor de afaceri străine ai Marilor Puteri la Londra. — Situația din România, Bulgaria și Ungaria nu ar fi pe placul Statelor Unite și al Mării Britanii —

Când scriem acest răvaș asupra politicii interne și externe a săptămânii, la Londra se desfășoară importanta conferință pregătitoare a păcii. La această conferință participă — așa după cum s'a stabilit mai dinainte — miniștrii de externe ai celor cinci mari puteri: Statele Unite, Marea Britanie, Uniunea Sovietică, China și Franța. Odată cu sosirea în capitala Mării Britanii a celor cinci miniștrii de externe, s'a mai anunțat prezența diferiților reprezentanți ai statelor europene aceștia din urmă participând numai ca observatori sau mulțumindu-se a face „vizite particulare” — cum se numește în limbajul diplomatic.

Ce se va discuta la Londra

Din informațiile culese până la încheierea acestui număr al foii, cei cinci miniștrii de externe vor discuta în principal situația politică din țările unde guvernele nu ar fi fost alcătuite cu învoia tuturor părților interesate. În deosebi se va discuta, mai în amănunt și cu un deosebit interes, situația din România, Bulgaria și Ungaria, unde guvernele actuale sunt socotite a nu reprezenta adevărata voință a poporului. Acest lucru îl spun mai fără înconjur cele două mari națiuni, Statele Unite și Marea Britanie. Pe de altă parte Rusia Sovietică este de părere — mai ales în ceea ce privește guvernul român — că el a fost adus la putere prin voința poporului și ca atare ar reprezenta toate păturile și partidele democratice.

Cei cinci miniștrii de externe vor mai lua sub atentă examinare situația frontierelor dintre diferitele state, pentru a se putea face pregătirile necesare în vederea hotărârilor ce se vor aduce la conferința păcii, al cărei loc și dată nu s'a statornicit încă.

După cum se anunță, situația României va fi discutată la Londra prin mijlocirea dlui Molotov, comisarul poporului sovietic pentru afacerile străine, care este însoțit și de d. Ianuovici Vâșinski, ministru plenipotențiar și trimis extraordinar al Uniunii Sovietice în România, ca unul care cunoaște împrejurările în care a fost adus la cârmă actualul guvern din România.

Politica în țară

S'a împlinit mai bine de o săptămână de când Guvernul Român, în frunte cu d. Dr. Petru Groza, continuă întrevederile și discuțiile de natură politică și economică la Moscova.

Restul echipei ministeriale rămasă în țară face eforturi pentru a face față problemelor ce stau în strânsă legătură cu alimentarea și aprovizionarea populației, îmbunătățirea transportu-

rilor și terminarea lucrărilor de reformă agrară.

Iarna apropiindu-se cu pași repezi, în fața guvernului stau mari și numeroase sarcini, cărora va trebui să le facă față, pentru a preîntâmpina nemulțumirile obștești.

Se pregătește o alianță franco-britanică

Mai nou se anunță că între Marea Britanie și Franța se va face o alianță (o întovărășire) cu scopul de a se lucra cu mai bune rezultate la organizarea și păstrarea păcii în Europa.

Pregătirea acestei alianțe s'a anunțat de îndată ce generalul de Gaulle, conducătorul Franței s'a înapoiat din Statele Unite.

După cum se mai anunță Marea Britanie face tot ce-i va sta în putință să ajute Franța pentru a deveni o mare putere și cu simțitoare înrăurire politică, spirituală și economică, atât în Europa, cât și în alte părți ale lumii.

America va avea armată

Se știe, că America și-a format armată numai în cursul războiului, neavând armată regulată și permanentă (în continuu) ca alte țări. Acum președintele Truman și oamenii din jurul său și-au exprimat dorința, de a se înființa și în America milităria regulată și obligatoare. Perioada de serviciu ar fi să țină doi ani, iar etatea soldaților între 18—25 ani.

Această dorință a comunicat-o în scris Senatului și Camerei Reprezentanților, cele două instituții democratice, chemate să facă și să schimbe legi. America și-a înființat armata pentru a câștiga războiul, acum o întemeiază pentru a păstra și apăra pacea.

Poșta Redacției

Toma Gheorghe lui Șofron, com. Livadia de Câmpie: Nu am primit decât scrisoarea din urmă, la care îți răspundem. Cărțile de cari întrebă, le găsești la orice librărie din oraș. De aici e greu de trimis și cu cheltuială. Poeziile și glumele trimise nu le putem publica toate ci vom alege numai ce-i bun și potrivit. Mai bine ne-ai trimite poezii din război scrise de feciorii și fetele din sat. Și ne-ai mai câștiga și câțiva abonați noi la Foaie. Atunci ne-am putea lăuda și noi cu prietenia D-tale.

Ion V... în O. de sus: Ne pare neșpus de bine, că nu ne-ai uitat. Ne vom sili să facem Foaia pe placul D. V. Dar te rugăm să ne faci și D-ta plăcerea noastră, să ne câștigi prieteni, cari nu numai să citească, ci să și plătească abonamentul.

Dlui Il. S. în C. Da! Calendarul Aștei și al Foii Poporului, te va mulțumi și în acest an, ca'n anul trecut.